NORAKSTS

Lieta Nr. C110**951**13

C-0**197**-14

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2014. gada 24. janvārī

Cēsu rajona tiesa:

tiesnese D. Ročāne

izskatīja rakstveida procesā civillietu **SIA „Selko" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ individuālo uzņēmumu „/Nosaukums/" par parāda un zaudējumu piedziņu** un

konstatēja,

ka 2013. gada 11. oktobrī tiesā saņemta SIA „Selko"(turpmāk–prasītāja) maza apmēra prasība pret /pers. A/ individuālo uzņēmumu „/Nosaukums/" (turpmāk–atbildētājs) par parāda Ls 358,35, tai skaitā, pamatparāds Ls 138,83, līgumsods Ls 219,35, un zaudējumu Ls 5,25 piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012. gada 9. novembrī prasītāja sniegusi atbildētājam treilera pakalpojumus maršrutā Jēkabpils – Rauna, par ko sastādīts rēķins PP 3014 par kopējo summu Ls 288,83, ko atbildētājs pieņēmis. Rēķina apmaksas termiņš noteikts 10 dienas – līdz 2012. gada 22. novembrim. Kā pastiprinājumu savu saistību neizpildīšanas vai pienācīgas neizpildīšanas gadījumam atbildētājs uzņēmies ciest līgumsodu 0,5 % par katru kavējuma dienu no maksājamās summas. 2012. gada 26. novembrī atbildētājs veicis daļēju rēķina apmaksu Ls 150 apmērā.

Tā kā atbildētājs laicīgi atlikušo rēķinā norādīto summu nav veicis, prasītāja atbildētājam 2013. gada 2. jūlijā vienkāršā vēstulē un 2013. gada 24. jūlijā ierakstītā vēstulē uz atbildētāja juridisko adresi nosūtījusi pretenzijas par parāda esamību, ar lūgumu līdz 2013. gada 5. augustam parādu atmaksāt, kā arī brīdinājumu par nodomu vērsties tiesā ar prasību par parāda piedziņu. Pēc pretenziju nosūtīšanas atbildētājs parāda samaksu nav veicis, kā arī nav vienojies ar prasītāju par citiem apmaksas termiņiem.

2013. gada 16. augustā prasītāja vērsusies Cēsu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā ar pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, kurš ar 2013. gada 25. septembra zemesgrāmatu nodaļas tiesneses lēmumu atstāts bez izskatīšanas, jo atbildētājam nav bijis iespējams izsniegt brīdinājumu. Pie šādiem apstākļiem prasītājam ar atbildētāja prettiesisko rīcību, izvairoties no kreditora, ir nodarīti zaudējumi - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, iesniedzot pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā Ls 5,25 apmērā.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587. pantu, 1652. panta 3. punktu, 1662., 1716., 1717. pantu, 1720. panta 2. punktu, 1775., 1779. pantu.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja parādu Ls 363,43, tai skaitā, pamatparāds Ls 138,83, līgumsods Ls 219,35, zaudējumus Ls 5,25, un tiesas izdevumus – valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, kopā Ls 57,81.

Atbildētājam 2013. gada 14. oktobrī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta noteikumiem uz tā juridisko adresi nosūtīts prasības pieteikums kopā ar paskaidrojuma veidlapu, nosakot termiņu paskaidrojuma iesniegšanai līdz 2013. gada 13. novembrim.

Tiesā 2013. gada 21. novembrī kā neizsniegts saņemts atpakaļ atbildētājam sūtītais prasības pieteikuma noraksts ar uzziņu, ka ievietots aicinājums, sūtījumam beidzies glabāšanas laiks.

Ar tiesneses 2013. gada 21. novembra lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā, noteikts datums – 2014. gada 24. janvārī, kad sprieduma noraksts saņemams tiesas kancelejā.

Pusēm saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmās daļas noteikumiem ar 2013. gada 21. novembra paziņojumu paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu tiesas kancelejā, atbildētājam vienlaicīgi atkārtoti nosūtot prasības pieteikuma norakstu, paskaidrojuma veidlapu.

Tiesas sūtītie dokumenti atbildētājam saņemti atpakaļ sūtīti kā neizsniegti, ar uzziņu, ka ievietots aicinājums.

Neskatoties uz to, ka atbildētājam sūtītie tiesas dokumenti saņemti atpakaļ sūtīti kā neizsniegti, atbilstoši Civilprocesa likuma 56. ^{1} panta otrajā daļā ietvertajai prezumpcijai, atzīstams, ka par tiesā celto prasību un sprieduma noraksta saņemšanas datumu atbildētājai ir paziņots, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta sestās daļas noteikumiem tiesas dokumentus juridiskajai personai piegādā pēc tās juridiskās adreses. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu, un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu. Tāpat saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. ^{1} panta otrās daļas noteikumiem tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz juridiskās personas juridisko adresi un dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Pie minētiem, lietā konstatētiem faktiem un tos apstiprinošiem apstākļiem tiesa atzīst, ka atbildētājam par tiesā celto prasību un sprieduma noraksta saņemšanu ir paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, un tiesas dokumentu nesaņemšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tiesa, pārbaudot un izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopumā, atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji tālāk minēto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 1401. panta noteikumiem saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai – parādniekam jāizdara par labu otrai personai – kreditoram – zināma darbība, kam ir mantiska vērtība.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1402. panta noteikumiem saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Ar lietā esošo 2012. gada 12. novembra rēķinu Nr. PP 3014 (lietas 12. lapa), saskaņā ar kuru prasītāja kā piegādātāja atbildētājam kā saņēmējam 2012. gada 9. novembrī ir sniegusi transporta - treilera pakalpojumus, prasītāja pierādījusi, ka pušu starpā ir noticis tiesisks darījums, nodibinot saistību tiesiskās attiecības.

Atbildētājs minēto rēķinu saņēmis 2012. gada 12. novembrī.

Saskaņā ar Civillikuma 2107. panta noteikumiem ar piegādes līgumu viena puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu.

Savukārt Civillikuma 2109. panta noteikumi nosaka, ka tad, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem.

Minētajā rēķinā prasītāja ir noteikusi samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem Ls 288,83 apmērā, kas atbildētājiem jāsamaksā 10 dienu laikā.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto faktu, ka atbildētājs nav prasītājai samaksājis par saņemtajiem pakalpojumiem pilnā apmērā ne rēķinā noteiktajā termiņā, ne arī pēc noteiktā termiņa, paliekot parādā prasītājai Ls 138,83. Tādēļ no atbildētāja prasītājas labā piedzenams pamatparāds Ls 138,83.

Tiesa atzīst, ka ir apmierināma arī prasītājas prasība daļā par līgumsoda Ls 219,35 apmērā par laiku no 2012. gada 26. novembra līdz 2013. gada 7. oktobrim piedziņu no atbildētāja.

Lietā esošajā 2012. gada 12. novembra rēķinā Nr. PP 3014 (lietas 12. lapa) prasītāja noteikusi un atbildētājs pieņēmis, ka par katru nokavēto samaksas dienu tiek iekasēta kavējuma nauda 0,5 % apmērā no maksājuma summas.

Prasības pieteikumā ietvertajā līgumsoda aprēķinā prasītāja norādījusi, ka līgumsods Ls 219,35 ir aprēķināts par 316 kavējuma dienām.

Saskaņā ar CL 3. panta noteikumiem katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies.

Saskaņā ar Civillikuma 1716. panta noteikumiem (likuma redakcijā, kas bija spēkā uz līguma noslēgšanas brīdi) līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņēmusies ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Saskaņā ar CL 1717. panta noteikumiem (likuma redakcijā, kas bija spēkā uz līguma noslēgšanas brīdi): „Līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas." Savukārt CL 1720. panta 2. punkts nosaka: „Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā."

Tiesa nekonstatē kļūdas līgumsoda aprēķinā. Tādēļ no atbildētāja prasītājas labā piedzenams līgumsods Ls 219,35.

Tiesa atzīst, ka noraidāma prasība daļā par zaudējumu Ls 5,25 piedziņu.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka zaudējumi Ls 5,25 apmērā tai radušies kā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, iesniedzot pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā.

Lai arī izdevumi, ko samaksājusi puse, kuras labā taisīts spriedums, atzīstami par tās zaudējumiem šī jēdziena plašākā izpratnē, tomēr nav pamata tos saistīt ar puses tiesībām celt materiāltiesisku prasījumu par zaudējumu piedziņu, jo, kā to uzsvēris dr.jur. V.Bukovskis, „...jautājums par tiesas izdevumiem pieder procesuālajām, bet ne materiālajām tiesībām." (V.Bukovskis. Civilprocesa mācību grāmata. Rīga, 1933., 421.lpp.).

No lietā esošā Cēsu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2013. gada 25. septembra lēmuma lietā Nr. 3-12/0536 SIA „Selko" pieteikumā pret /pers. A/ individuālo uzņēmumu „/Nosaukums/" par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā (lietas 19. lapa) un 2013. gada 12. augusta maksājuma uzdevumu Nr. 328 (lietas 7. lapa) ir redzams, ka summa Ls 5,25 maksāta kā ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi. Minēto izdevumu samaksas pienākums noteikts Civilprocesa likuma 406. ^{3} panta trešajā daļā īpašas tiesvedības lietās - par saistību nodošanu piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā saskaņā ar Civilprocesa likuma 50.^{1} nodaļas noteikumiem. Procesuālā kārtība, kādā ir vai nav atlīdzināmi šādi procesuālie tiesvedības izdevumi, noteikta minētajā Civilprocesa likuma 50.^{1}nodaļā. Līdz ar to secināms, ka konkrētajā lietā nav materiāltiesiska pamata tiesas izdevumu Ls 5,25 apmērā, kas radušies citā tiesvedības procesā, piedziņai no atbildētāja.

Tādēļ prasītājas lūgums par zaudējumu piedziņu Ls 5,25 apmērā, kas radušies kā procesuāli ar lietas izskatīšanu saistīti izdevumi citā lietā par saistības nodošanu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā, noraidāms.

Atbilstoši Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013. gada 9. jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā ar 2014. gada 1. janvāri un *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6. panta otrās daļas un 7. panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja piedzenamās summas konvertējamas *euro.*

Euro ieviešanas kārtības likuma 4. pantā noteikts, ka sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6. pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Atbilstoši minētajam Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013. gada 9. jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz *euro* ir 1 EUR=0,702804 Ls.

Pie minētajiem, konstatētajiem faktiem, tos apstiprinošiem apstākļiem un pārbaudītajiem rakstveida pierādījumiem to kopumā, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji, un no atbildētāja prasītājas labā piedzenams parāds pēc 2012. gada 12. novembra rēķina Nr. PP 3014 EUR 509,64, kas atbilst Ls 358,18, tai skaitā, pamatparāds EUR 197,54, kas atbilst Ls 138,83, līgumsods EUR 312,11, kas atbilst Ls 219,35. Savukārt prasība daļā par zaudējumu EUR 7,47 apmērā, kas atbilst Ls 5,25, piedziņu noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja prasītājas labā proporcionāli prasības apmierinātajai daļai piedzenama valsts nodeva EUR 76,44, kas atbilst Ls 53,72, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu EUR 4,70, kas atbilst Ls 3,30 (lietas 6. lapa), pavisam kopā no atbildētāja prasītājas labā piedzenami EUR 590,78, kas atbilst Ls 415,20.

No atbildētāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas un 42. panta pirmās daļas noteikumiem valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu EUR 0,50, kas atbilst Ls 0,35, ko līdz lietas izskatīšanai nav nomaksājusi prasītāja.

Prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no piedzītā pamatparāda EUR 197,54, kas atbilst Ls 138,83, ievērojot CL 1763. panta 1. punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} panta noteikumiem atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1716. pantu (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013. gada 31. decembrim), 1717. pantu (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013. gada 31. decembrim), 1720. panta 2. punktu, 1763. panta 1. punktu, Civilprocesa likuma 8., 97., 41. panta pirmo daļu, 42. panta otro daļu, 193., 195., 204.^{1} , 208.^{1} , 208.^{2} pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt daļēji prasītājas SIA „Selko" maza apmēra prasību pret /pers. A/ individuālo uzņēmumu „/Nosaukums/" par parāda un zaudējumu piedziņu.

Piedzīt no atbildētāja /pers. A/ individuālā uzņēmuma „/Nosaukums/" par labuSIA „Selko" pēc 2012. gada 12. novembra rēķina Nr. PP 3014 EUR 509,64 (piecsimt deviņus *euro* 64 centus), kas atbilst Ls 358,18 (trīssimt piecdesmit astoņiem latiem 18 santīmiem), tai skaitā, pamatparāds EUR 197,54 (simt deviņdesmit septiņi *euro* 54 centi), kas atbilst Ls 138,83 (simt

trīsdesmit astoņiem latiem 83 santīmiem), līgumsods EUR 312,11 (trīssimt divpadsmit *euro* 11 centi), kas atbilst Ls 219,35 (divsimt deviņpadsmit latiem 35 santīmiem), un tiesas izdevumus – valsts nodevu EUR 76,44 (septiņdesmit sešus *euro* 44 centus, kas atbilst Ls 53,72 (piecdesmit trīs latiem 72 santīmiem), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu EUR 4,70 (četrus *euro* 70 centus), kas atbilst Ls 3,30 (trīs latiem 30 santīmiem), pavisam kopā EUR 590,78 (piecsimt deviņdesmit *euro* 78 centus), kas atbilst Ls 415,20 (četrsimt piecpadsmit latiem 20 santīmiem).

Noraidīt prasītājas prasību daļā par zaudējumu EUR 7,47, kas atbilst Ls 5,25, piedziņu.

Noteikt atbildētājam /pers. A/ individuālajam uzņēmumam „/Nosaukums/" termiņu labprātīgai sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt prasītājai SIA „Selko" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no piedzītā parāda EUR 197,54, kas atbilst Ls 138,83, ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Tiesas spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Spriedumu puses var pārsūdzēt 30 dienu laikā kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 451.- 452. pantos norādīto tiesību normu pārkāpumu gadījumos, iesniedzot kasācijas sūdzību Cēsu rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) D. Ročāne

NORAKSTS PAREIZS

Cēsu rajona tiesas tiesnese D. Ročāne

Cēsīs 24. 01. 2014.